

PROGRAMMA NATUURFEEST

'OP AVONTUUR IN DE NATUUR'

2de editie Natuurfeest 20 en 21 mei 2017

Provinciaal groendomein Vrieselhof in Ranst (Oelegem)

De provincie Antwerpen organiseert op 20 en 21 mei voor het tweede jaar op rij een groots Natuurfeest in en rondom het prachtige kasteeldomein Vrieselhof in Ranst (Oelegem). Met tal van interessante activiteiten dompelt het Natuurfeest je onder in de soortenrijkdom van dit uniek stukje natuur. Jong of oud, leek of natuurkenner? Je vindt ongetwijfeld je gading in het uitgebreide programma dat in dit boekje uitvoerig wordt toegelicht.

'Op avontuur in de natuur!' Dat is het thema van de 2de editie van het provinciaal Natuurfeest dat samenvalt met het 25-jarig bestaan van NATURA 2000, het Europees natuur-netwerk. Het groendomein Vrieselhof maakt hiervan deel uit. Het valt ook op de vooravond van de internationale 'Dag van Biodiversiteit' (Verenigde Naties, 22/05). Redenen genoeg dus om te feesten!

Aangezien het Vrieselhof aan het Fort van Oelegem en de Antitankgracht grenst, kan je van het Natuurfeest naar het Fortengordel-evenement en weer terug.

Alle activiteiten zijn GRATIS, maar voor sommige zijn de plaatsen beperkt. Op tijd hiervoor inschrijven is dus de boodschap. Het volledige, gedetailleerde programma vind je op de website (www.provincieantwerpen.be; zoekterm 'Natuurfeest')

Praktisch en meer info:

zaterdag 20 mei, vanaf 17u30 en zondag 21 mei, 7u00 - 18u00

Provinciaal groendomein Vrieselhof, Schildesteenweg 95, Ranst (Oelegem)

Voor deelname aan excursies en workshops vooraf online inschrijven via www.provincieantwerpen.be (zoek op 'Natuurfeest').

Tel. 03 240 59 88; e-mail: ankona@provincieantwerpen.be

Je kan altijd terecht bij het **centraal infopunt** aan de ingang van het kasteel voor gedetailleerde uitleg van de activiteit.

Bereikbaarheid:

Als het kan, kom dan met je fiets of het openbaar vervoer naar het Vrieselhof.

Met de fiets: nabij het fietsknooppunt 57 (<http://www.fietsnet.be>) en

wandelknooppunt 71 (<http://www.wandelknooppunt.be>)

Met openbaar vervoer: Vanuit Antwerpen bus 610, bushalte 'Knodbaan' (Oelegem, Ranst) (<https://www.delijn.be/nl/routeplanner>)

Het Natuurfeest Provincie Antwerpen wordt georganiseerd door de dienst Duurzaam Milieu- en Natuurbeleid (DMN) en door de Provinciale Groendomeinen Regio Antwerpen (PGRA)

Met dank aan:

Agentschap Natuur en Bos (ANB), Antwerpse Mycologische Kring (AMK), ARABEL, Bosgroep Antwerpen Zuid, Fauna Flora Fotoclub Schoten (FFFS), Regionaal Landschap de Voorkempen, Hyla-werkgroep, Koninklijk Antwerps Genootschap voor Micrografie (KAGM), Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM), Heemkundige Kring Oelegem 'De Brakken', Koninklijke Antwerpse Vereniging voor Entomologie (KAVE), Liefhebbers van 't Zoet, Milieuraad gemeente Ranst, Natuurpunt afdeling Schijnvallei, Natuur 2000 (werkgroep Fort), Tai-Chi-vereniging Ranst, VELT-afdeling Groot Ranst, Vereniging Natuurgidsen provincie Antwerpen (VMPA), Vlaamse Vereniging Entomologie (VVE), Yoga (Yoehee) ... en de vele vrijwilligers.

Zaterdag 20 mei

Programma (vanaf 17u30)

AVOND				
UUR	TITEL ACTIVITEIT	Organisatie	STARTPLAATS	VOORAF INSCHRIJVEN
17u30 - 19u00	Amfibie-fuiken uitzetten	Provincie (DMN) ism Hyla	Aan kasteel	NEEN
20u00 - 22u00	Lezing / natuurfilm 'De wolf: terug van weggeweest?'	Milieuraad Ranst	Kasteel (raadzaal)	NEEN
20u00 - 22u30	Schemer- en avondwandeling	Provincie (PGRA en DMN)	Aan kasteel	JA
20u15 - 22u30	Vleermuizenexcursie in Fort van Oelegem	Werkgroep Fort Oelegem – Natuur 2000	Aan de brug Fortvijver	JA

Zondag 21 mei

Programma (vanaf 7u00 tot 18u00)

VOORMIDDAG				
UUR	TITEL ACTIVITEIT	ORGANISATIE	STARTPLAATS	VOORAF INSCHRIJVEN
7u00 - 9u00	Vroege vogelwandeling gevolgd door ontbijt	Provincie (PGRA)	infopunt	JA
9u15 - 9u45	Ochtend Yoga met kinderen in de natuur	www.Yoehee.be	infopunt	JA
9u30 - 12u00	Wat zegt het natuurbeheerplan van Vrieselhof en het natuurinrichtings- project	Provincie (DMN) ism VLM/ANB	infopunt	JA
10u00 - 12u00	Landschapsfietstocht in omgeving Vrieselhof	Regionaal Landschap de Voorkempen / Bosgroep Antwerpen Zuid	infopunt	JA
10u00 - 12u30	Workshop 'Op stap met een natuurfotograaf'	Provincie (PGRA)	infopunt	JA
10u00 - 12u30	Korte lezing over wilde bijen gevolgd door workshop 'bijenhotel maken'	Natuurpunt afdeling Zuidrand	kasteel (raadzaal)	JA
10u00 - 13u00	Jozef Simonspad: natuurhistorische wandeling	Heemkundige Kring Oelegem 'De Brakken'	infopunt	JA
10u30 - 11u30	Gerevalideerde dieren in de natuur loslaten en demo 'vogels ringen'	Vogelopvangcentra (VOC – Vogelbescherming)	kasteel (inkom)	NEEN
10u30 - 12u30	ThaiChi –wandeling: bewust bewegen in de natuur	Energy in Motion www.energyinmotion.be	infopunt	JA

Zondag 21 mei

Programma (vanaf 13u00 tot 18u00)

Zondagnamiddag is er een optreden van de folkgroep 'Mclarsj'

NAMIDDAG				
UUR	TITEL ACTIVITEIT	ORGANISATIE	START PLAATS	VOORAF IN SCHRIJVEN
13u00 – 15u00	Excursie 'Dood (hout) doet leven'	Provincie i.s.m. VMPPA	infopunt	JA
13u30 - 16u00	Korte lezing over wilde bijen gevolgd door workshop 'bijenhotel maken'	Natuurpunt afdeling Zuidrand	Kasteel (raadzaal)	JA
14u00 - 16u00	Landschapsfietstocht in omgeving Vrieselhof	Regionaal Landschap De Voorkempen/ Bosgroep Antwerpen Zuid	infopunt	JA
14u00 - 16u00	Wandeling 'Militaire relictten in Vrieselhof (en aan Antitankgracht)'	Provincie (DE) i.s.m. met Heemkundige Kring Oelegem 'De Brakken'	infopunt	JA
14u00 - 16u30	Wat zegt het natuur beheerplan van Vrieselhof en het natuurinrichtings-project	Provincie (DMN) ism VLM (Vlaamse Landmaatschappij)	infopunt	JA
14u30 – 15u30	Nachtopnamen van cameravallen bekijken en werking toestel toelichten	Provincie (DMN)	Kasteel (raadzaal)	NEEN
14u30 - 16u00	Op spinnensafari in en rondom het kasteel	ARABEL – spinnenvereniging van België	infopunt	JA
15u00 – 17u00	Erfgoedbomen (veteraanbomen) : Excursie 'Merkwaardige bomen in het park'	Agentschap Natuur en Bos (ANB)	Kasteel (raadzaal)	JA
15u00 – 18u00 (3 groepen: ieder uur rondgang – demo)	Wat zit er in de amfibiekuiken? De vangst determineren en terug loslaten	Provincie (DMN) ism Hyla	infopunt	JA
15u30 - 17u30	(bij droog weer) Begeleide insectenwandeling	VVE	infopunt	JA
	(bij regenweer) Lezing over verschillende inventarisatiemethoden voor (nacht)vlinder' en 'Overzicht van de Belgische wespvlinders'	Vlaamse Vereniging Entomologie (VVE)	In kasteel (raadzaal)	NEEN

Doorlopende activiteiten en info-standen

(enkel op zondag)

PLAATS	DOORLOPENDE ACTIVITEIT	UUR
Bezoekerscentrum	'Doe & Demo'-centrum o.m. de 'wondere' natuur onder de microscoop bekijken en ontdekken: alles over paddenstoelen, insecten, ...	11u00 – 18u00
In het kasteel		10u00 – 18u00
(gelijkvloers – inkomhall)	- Waarnemingen.be en cameravallen	
(gelijkvloers – raadzaal)	- Natuurfototentoonstelling en natuurfilms (uit eigen streek)	
Kasteeldomein		
(aan de vijver)	- Op ontdekking naar het leven in en om de kasteelvijver – waterdemo-koffer	12u00 - 16u00
(in verteltent)	- Natuurvertellingen	13u00 - 17u00
Bezoekersmarkt met infostands (tenten op het kasteeldomein)	Bosgroepen, VELT-afdeling Groot Ranst, imkervereniging 'Liefhebbers van 't Zoet', Natuurpunt afdeling Schijnvallei, Provinciale infostand natuur, water en landschap, Natuur Milieu Educatie - EDO netwerk, Vogelbescherming Vlaanderen(VOC), Heemkundige Kring 'De Brakken', Koninklijke Antwerpse Vereniging voor Entomologie (KAVE) en Vlaamse Vereniging voor Entomologie (VVE)	11u00 - 18u00
Fort van Oelegem	In het kader van de fortengordel-evenement kan je vanaf 10u00 ook terecht in het nabijgelegen Fort van Oelegem voor korte rondleidingen www.fortengordel.be > Fort Oelegem	10u00 - 17u00

PROGRAMMA

zaterdagavond 20 mei (vanaf 17u30)

17u30-19u00: **Amfibiehuizen plaatsen en determineren van vangst (buiten)**

Startplaats: Infopunt – inschrijven vooraf is niet nodig

Begeleiding: Kathleen Verstraete en Tinne De Mey
(Provincie Antwerpen, DMN) i.s.m. Bart Hellemans
(Hyla-werkgroep)

Met verschillende amfibiehuizen trekken we zaterdagavond naar de 'bomkrater-poel' gelegen in het park van het Vrieselhof. We leggen uit hoe je deze huizen het best plaatst en aan welke voorschriften je je moet houden om salamanders veilig te vangen. Let op! De huizen worden pas zondag leeggemaakt. Op zaterdag worden er nog geen diertjes bestudeerd.

20u00-22u30: **Lezing / natuurfilm 'De wolf: terug van weggeweest'**

Startplaats: In het Kasteel (gelijkvloers – raadzaal)-
 inschrijven vooraf is niet nodig

Begeleiding: Milieuraad van Ranst, voorzitter Chris Voorspoels

Sinds de waarneming van een wolf in de provincie Namen in 2011 wordt druk gespeculeerd over de terugkeer van dit mythische roofdier. De laatste Belgische wolf werd in 1898 neergeschoten in de buurt van Virton. Heel lang geleden kwam de wolf regelmatig voor in onze regio ... maar zal dat in de toekomst ook nog kunnen? De milieuraad van Ranst organiseert hierover filmavond en laat een lezing geven door een expert. Iedereen is welkom!

20u00- 22u30:

Startplaats:

Begeleiding:

Schemer- en avondwandeling

Infopunt - Graag vooraf inschrijven
(max. 2 X 20 deelnemers)

Jeroen De Smedt (ism Stella Van Hofstraeten/Kristin Van Laer) van de Provincie Antwerpen – PGRA/DMN

Bij het vallen van de avond trek je onder leiding van domeinwachter Jeroen De Smedt en provinciaal educator Stella Van Hofstraeten het Vrieselhof in. Tijdens deze excursie gaan we op zoek naar sporen van reeën. In en om het Vrieselhof leeft een mooie populatie. Je leert over hun levenswijze en over hun bedreigingen. Hopelijk kruist dit mooie dier ook in levende lijve ons pad. Als we andere dieren en/of hun geluiden opmerken, hebben we daar uiteraard ook aandacht voor. We gaan ook cameravallen ophangen tijdens schemerwandeling en we bekijken 's anderdaags de geschoten beelden. Bij minder goed weer bekijken we die avond ook eerder opgenomen beelden van de cameraval.

20u15-22u30:

Startplaats:

Begeleiding:

Vleermuizen-infoavond in Fort van Oelegem

op de brug van de fortvijver aan ingang Fort Oelegem -
Graag vooraf inschrijven (max. 2 X 20 deelnemers)

Jorne Van der Cruyssen (Werkgroep Fort Oelegem)

Presentatie over het leven van de vleermuizen, uitleg over het fort en nadien een rondleiding door het fort met aandacht voor de overwinteringsplaatsen van de vleermuizen. Afsluiten doen we met een demonstratie van de batdetector waarbij we jagende vleermuizen spotten op de brug. Breng stevig schoeisel mee alsook een pillamp.

PROGRAMMA

zondag 21 mei (vanaf 7u00 tot 18u00)

VOORMIDDAG

- 7u00 - 9u00:** **Vroege vogelwandeling gevolgd door ontbijt**
Startplaats: Infopunt - Graag vooraf inschrijven
(max. 20 deelnemers)
Begeleiding: Jonas Pottier (domeinwachter Provincie Antwerpen-PGRA)

De domeinwachter (en vogelkenner) Jonas Pottier neemt je - samen met Dirk Demey, Natuurpunt Schijnvallei - mee op een vroege wandeling door het mooi Vrieselhof om te genieten van en te leren over vogels en hun zang. Luister naar de mooie klanken van bos- en moerasvogeltjes. Misschien zie je zelfs een ijsvogeltje of een houtsnip. Na de wandeling kunnen de deelnemers in het bezoekerscentrum terecht voor een eenvoudig (gratis) ontbijt.

9u15 - 9u45: **Ochtend Yoga met kinderen in de natuur**
Startplaats: Infopunt (bij regenweer: in tent) -
Graag vooraf inschrijven (max. 20 deelnemers)
Begeleiding: Elke Hermans (Yoehee.be)

Door kinderyoga leer je jezelf beter kennen en ontdek je hoe je rustig kan worden of waar je juist terug energie van krijgt. Je ontdekt hoe je beter kan doorzetten, hoe je je beter kan concentreren en al je onderdelen van je lichaam kan laten samenwerken of juist niet. Yoga oefeningen maken je leniger en sterker. Op een speelse manier ontdek je hoe je jezelf en anderen gelukkiger kan maken. Tijdens de yoga-sessie ontdek je ook nog heel wat over de natuur. We maken tijd om te genieten van de wolken, te luisteren naar de vogels, te onderzoeken hoe een slak of een mier zich beweegt en proberen dit na te doen of we beleven nog heel wat andere avonturen.

9u30 – 12u00: **(tevens van 14u00 – 16u30)**
Wat zegt het beheerplan van het Vrieselhof en hoe speelt het lopende natuurinrichtingsproject hierop in?
Startplaats: Infopunt - Graag vooraf inschrijven
(max. 20 deelnemers in voormiddag en max.20 deelnemers in namiddag)
Begeleiding: Isabelle Van der Auwera (Provincie Antwerpen, DMN) en Daniel Sanders (Vlaamse Landmaatschappij – VLM)

We nemen je mee op wandeling door het provinciale domein Vrieselhof en lichten onderweg het nieuwe, in opmaak zijnde, beheerplan (lange termijn) toe aan de hand van de geplande beheermaatregelen en maatregelen die in het kader van het lopende natuurinrichtingsproject (korte termijn) getroffen zullen worden. Na de wandeling weet je niet alleen hoe het Vrieselhof er in de toekomst zal uitzien, maar heb je ook wat opgestoken over de nieuwsoortige beheerplannen en de procedure natuurinrichting.

10u00 – 12u00: (en tevens van 14u00 - 16u00):
Landschapsfietstocht in omgeving van Vrieselhof (11 km)

Startplaats: Infopunt - Graag vooraf inschrijven (max. 20 deelnemers in voormiddag en max. 20 deelnemers in namiddag)

Begeleiding: Maarten Pluym (Regionaal Landschap de Voorkempen) en Gijs Bracke (Bosgroep Antwerpen Zuid)

De fietstocht focust op de verschillende aspecten van de werking van Regionaal Landschap de Voorkempen en Bosgroep Antwerpen Zuid. De thema's staan op het kaartje vermeld dat je ontvangt bij de aanvang van de fietstocht. Wel je eigen fiets meebrengen (liefst ook valhelm met fluo-vestje dragen). Iedere deelnemer krijgt een kaartje met de stopplaatsen en bezienswaardigheden.

10u00 - 12u30: workshop 'Op stap met de natuurfotograaf'

Startplaats: Infopunt - Graag vooraf inschrijven (max. 15 deelnemers)

Begeleiding: Bart Moons (Domeinwachter Provincie Antwerpen, PGRA)

Een amateur natuurfotograaf legt je eerst de basisbeginselen uit om een goede natuurfoto te maken. Samen met de groep zoekt je een ideaal plekje om in 't Vrieselhof enkele eenvoudige foto's te schieten en je krijgt van hem een aantal handige tips mee. Je brengt zelf je camera (digitaal / spiegelreflextoestel / eventueel smartphone) mee. Ingeval van regenweer: zal de theoretische toelichting iets uitgebreider zijn en binnen gebeuren (2de verdiep, vergaderzaal in het kasteel).

10u00 – 12u30 (tevens van 13u30-16u00): Korte lezing over wilde bijen gevolgd door praktische workshop 'Bijenhôtels maken'

Startplaats: In het kasteel (gelijkvloers, raadzaal) - Graag vooraf inschrijven (max. 15 deelnemers in voormiddag en max.15 deelnemers in namiddag)

Begeleiding: Jos Daniels en Hordies Freddy van Natuurpunt afdeling Zuidrand

Wilde (of solitaire) bijen verschillen van de honingbijen die in kolonies leven. Dat het met de (wilde) bijen niet zo goed gaat, heeft meerdere oorzaken. Twee specialisten geven eerst een korte lezing hierover en over het leefgebied/cyclus van wilde (of solitaire) bijen; daarna gaan ze met jullie aan de slag voor het bouwen van bijenhôtels.

10u00 – 13u00: Jozef Simonspad: natuurhistorische wandeling van ca. 10 km

Startplaats: Infopunt - Graag vooraf inschrijven (max. 20 deelnemers)

Begeleiding: Heemkundige Kring van Ranst 'De Brakken'

© Emiel Van Hemeldonck

Wat Jozef Simons en zijn relatie met de natuur en het landschap betreft: de Kempense natuur rond Oelegem figureert in zijn boeken en novellen. Hij heeft ook liedteksten geschreven zoals 'Op de purpere hei, Kempenland, ...'. Meer info: : <https://www.ranst.be/product/735/het-jozef-simonspad---oelegem> of www.jozefsimons.be.

10u30 – 11u30: Gerevalideerde dieren in de natuur (Vrieselhof) terug loslaten en demo 'Vogels ringen'

Startplaats: Aan de inkom van het kasteel – inschrijven vooraf niet nodig

Begeleiding: door verzorgers en erkend ringers van VogelOpvangCentra (VOC – Vogelbescherming Vlaanderen)

Terug loslaten van verzorgde (gerevalideerde) dieren zoals vogels, zoogdieren (egel, eekhoorn, ...) door opvangcentra. Vogels worden vooraf geringd door een erkend ringer. Je krijgt uitleg over 'het hoe en waarom ringen van vogels?'.

10u30 - 12u30:

Startplaats:

Begeleiding:

ThaiChi-wandeling: bewust bewegen in de natuur

Infopunt - Graag vooraf inschrijven (max. 20 deelnemers)

Jan Vansantvliet van de ThaiChi-Vereniging uit Ranst 'Energy in Motion' (www.energyinmotion.be)

TaiChi is een bewegende meditatie (uit het Verre Azië), een in stand houden van een goede conditie, een kunst in de zelfverdediging en een manier van leven, die balans brengt door bewustwording van de natuurwetten. Onlangs was het ook wereld-TaiChi-dag (29 april in Antwerpen).

zondag 21 mei (vanaf 13u00 tot 18u00) NAMIDDAG

13u00 - 15u00:

Startplaats:

Begeleiding:

Excursie 'Dood (hout) doet leven'

Infopunt - Graag vooraf inschrijven (max. 20 deelnemers)

Ludwig Van den Eynde (werkzaam bij Provincie Antwerpen en tevens VMMPA-gids)

Sedert 1970 heeft het natuurbeheer een ongekende ontwikkeling ondergaan. Dode bomen blijven weer liggen in bossen, rivieren worden ontdaan van hun stenen korset en treden weer buiten hun oevers, eb en vloed krijgen weer vrij spel. In alle gevallen is een spectaculaire groei van de natuurlijke rijkdommen het gevolg. Een bos zonder dood hout is geen "echt" bos! Ook de tonderzwammen zijn teruggekeerd in onze bossen. Ongeveer 1000 soorten paddenstoelen zijn afhankelijk van dood hout.

Meer info:

- http://www.ecopedia.be/bossen/dood_hout
- <https://www.ark.eu/natuurontwikkeling/natuurlijke-processen/dood-doet-leven>

13u30-16u00 (tevens van 10u00 – 12u30): Korte lezing over wilde bijen gevolgd door praktische workshop 'Bijenhôtels maken'

Tekst zie programma voormiddag

14u00 - 16u00 (tevens van 10u00 – 12u00): Landschapsfietstocht in omgeving van Vrieselhof (11 km)

Tekst zie programma voormiddag

14u00 - 16u00: Militaire relictten in Vrieselhof (en aan Antitankgracht)

Startplaats:

Infopunt – Graag vooraf inschrijven (2 x max. 20 deelnemers) wandeling van ca. 7 km

Begeleiding:

dienst Erfgoed van Provincie ism Heemkundige kring Oelegem De Brakken

Aan de oostkant grenst het Vrieselhof aan het Fort Oelegem en de Antitankgracht. Maar in het domein en in de omgeving vind je nog heel wat kleinere militaire relictten terug.

© Dienst Erfgoed

14u00 – 16u30 (en tevens 9u30 – 12u00): Wat zegt het beheerplan van het Vrieselhof en hoe speelt het lopende natuurinrichtingsproject hierop in?

Tekst zie programma voormiddag

14u30 – 16u00: Nachtopnamen van cameravallen bekijken (en werking toestel toelichten)

Startplaats:

Aan infostand in het Kasteel (inkom-hall) (max. 15 deelnemers) - Inschrijven vooraf is niet nodig Kristin Van Laer, Provincie Antwerpen

Begeleiding:

(www.provincieantwerpen.be – zoekterm 'cameraval' of rechtstreeks: <https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dlm/biodiversiteit/tips-voor-je-tuin0/fauna-waarnemingen-met-cameraval.html>)

We hebben in het Vrieselhof een aantal cameravallen eerder opgesteld (zie activiteit 'schemer- avondwandeling' op zaterdag). We laden de beelden (film/foto's) af van de camera en we bekijken ze op de laptop. We voeren daarna de op beeld vastgestelde fauna in op de website 'waarnemingen.be'

14u30 – 16u00:

Startplaats:

Begeleiding:

Op spinnensafari in en rondom het kasteel

Infopunt - Graag vooraf inschrijven (max. 20 deelnemers)

Koen Van Keer, Natuurpunt afdeling Antwerpen Stad en ARABEL of de Belgische Arachnologische vereniging (<http://www.arabel.ugent.be>).

Met een spinnenspecialist (spiderman) ga je op zoek naar allerlei soorten spinnen in het kasteel (kelder/zolder) en het kasteeldomein. Laat je niet vangen want Belgische spinnen zijn leuke, mooie en nuttige diertjes in ons biotoop die totaal ongevaarlijk zijn ... Wie weet kom je misschien de Europese Spin van het Jaar tegen 'de platte wielwebspin' (*Nuctenea umbratica*)

**15u00 – 17u00: Erfgoedbomen (veteraanbomen)- Excursie
'Merkwaardige bomen in het park'**

Startplaats:

Begeleiding:

Infopunt - Graag vooraf inschrijven (max. 20 deelnemers)

Frank Buysse , LNE/ANB (Agentschap voor Bos en Natuur)- eerst toelichting binnen in raadzaal (kasteel): 15u00 -15u45; daarna buiten excursie: 15u45-17u00)

Hoe herken je veteranabomen? Wat is hun belang ivm biodiversiteit? Hoe kan je veteranabomen duurzaam beheren? Waar staan ze in Vrieselhof?

15u00 - 16u00 - 17u00: Wat zit er in onze amfibiehuizen? De vangst determineren en terug loslaten

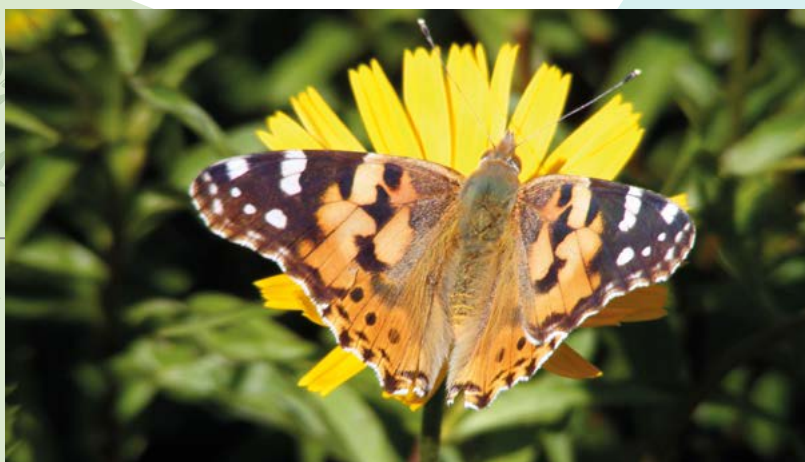
Startplaats: Infopunt - Graag vooraf inschrijven (max. 3 X 15 deelnemers)
Begeleiding: Kathleen Verstraete en Tinne De Mey (Provincie Antwerpen) i.s.m. Bart Hellemans (Hyla-werkgroep) en JNM (Jeugdbond Natuur en Milieu)

Op drie verschillende tijdstippen 15u00 - 16u00 - 17u00 maken we de huizen leeg die we zaterdag in de bomkrater-vijver (poel) hebben uitgezet. Voor we de vangst loslaten, determineren we ze aan de hand van de Hyla-zoekkaart. Daarna voeren we de gegevens in op www.waarnemingen.be. We staan ook stil bij de overige fauna en flora in de vijver.

15u30 – 17u30: (bij droog weer) Begeleide insectenwandeling
Startplaats: aan het kasteel - Graag vooraf inschrijven (max. 20 deelnemers)
Begeleiding: Steve Wullaert van VVE (Vlaamse Vereniging voor Entomologie)

Een wandeling doorheen het park 'Vrieselhof' met de bedoeling zoveel mogelijk soorten insecten waar te nemen en dan daarbij een woordje uitleg te geven bij elke groep of soort.

15u30 – 17u30: (bij regenweer) Lezing over 'Verschillende inventarisatiemethoden voor (nacht)vlinders' en 'Overzicht van de Belgische wespvlinders'

Startplaats: in het Kasteel (raadzaal, gelijkvloers) -Vooraf inschrijven is niet nodig

Begeleiding: Theo Garrevoet van VVE (Vlaamse Vereniging voor Entomologie) geeft een lezing over 2 verschillende items

Twee lezingen door middel van een powerpoint-presentatie:

- 'Verschillende inventarisatiemethoden voor (nacht)vlinders' (15u30 – 16u30) en
- 'Overzicht van de Belgische wespvlinders'(16u30 – 17u30)

DOORLOPENDE ACTIVITEITEN en info-standen (enkel op zondag):

11u00 – 18u00: IN HET BEZOEKERSCENTRUM

De 'wondere' natuur onder de microscoop bekijken en alles over paddenstoelen

Het bezoekerscentrum is omgebouwd tot een 'doe & demo-ruimte'. Je kan er onder een microscoop paddenstoelen, planten, insecten, enzovoort (her)ontdekken. Er staan ook een aantal verenigingen klaar die je info kunnen geven. Zo zal de zwammen- en plantenwerkgroep van Natuurpunt afdeling Schijnvallei (Colybia) je de wondere wereld van de paddenstoelen laten zien en hoe stapsgewijs op zoek wordt gegaan naar hun naam via uiterlijke kenmerken, via sporen, sleutels, boeken en microscopische preparaten. Het Koninklijk Antwerps Genootschap voor Micrografie (KAGM) heeft een aantal microscopen voor u ter beschikking en je kan bij deze vereniging terecht met al je vragen i.v.m. microscopie. Iedereen die eens een plantencel, een spoor/mycelium (zwamdraden) van een paddenstoel, bacterie of ... gewoon een antenne van een insect onder een microscoop wil zien kan hier terecht.

10u00 - 18u00: IN HET KASTEEL (gelijkvloers)

Natuurwaarnemingen invoeren via je smartphone/computer (via internet) en fototentoonstelling en natuurfilms (uit eigen streek) bekijken

NATUURWAARNEMINGEN

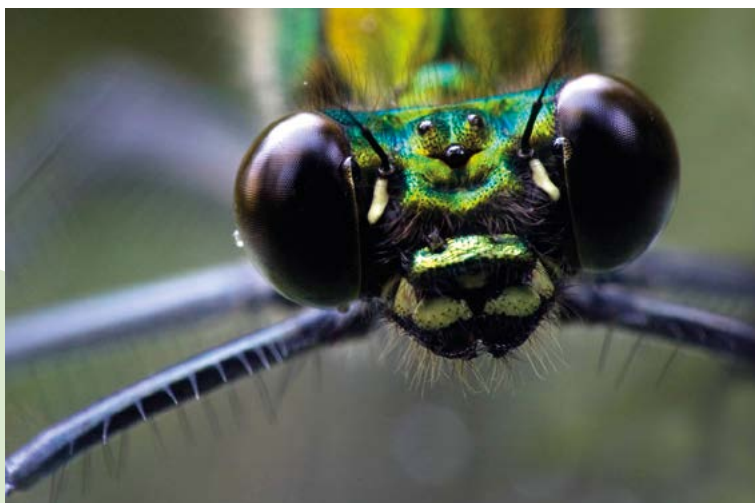
We leggen uit hoe de website 'waarnemingen.be' (van Natuurpunt) werkt en wat de mogelijkheden zijn van deze digitale tool en hoe de smartphone applicatie werkt. We gaan immers alle gegevens van flora en fauna die we in de loop van de dag (en de zaterdagavond) hebben verzameld invoeren op waarnemingen.be. Zo krijgen we op het einde van de dag in een oogopslag een overzicht. Je kan ook op voorhand de app downloaden op je smartphone (www.waarnemingen.be), maar even goed je noties meebrengen van welke waarnemingen je genoteerd hebt in je notitieboekje die dag (of de voorbije dagen).

NATUURFILMS EN FOTOTENTOONSTELLING

Natuurfilms van cineast Swa Drofmans (Wijnegem) en Alex Buelens (Mortsel) Foto's en slideshow – van FFFS vzw (Fauna Flora Fotoclub Schoten, www.fff.be)

Deze kortfilms over de 'Schijnvallei' van Swa Drofmans (Natuurpunt afdeling Schijnvallei) afwisselend met een slideshow FFFS. Natuurfilms gaan over o.a. kerkuilen, steenuilen, koolmees (Alex Buelens), ...en de natuur in de Schijnvallei in het algemeen. Alles wordt vertoond in de raadzaal van het Kasteel (voor zover er geen lezingen plaats vinden).

Een 20-tal mooie natuurfoto's (van BVNF en FFFS) zijn opgehangen in de trouwzaal van het kasteel en brengen de lokale biodiversiteit van dichtbij in beeld. Sommige ervan zijn macro-opnames maar er zijn ook landschapsfoto's bij. Enkele foto's uit de provinciale tentoonstelling 'Biodiversiteit in de provincie Antwerpen' (Countdown 2010) vind je ook terug op het gelijkvloers.

Weidebeekjuffer (c) Danny Laps

13u00 – 17u00: IN DE VERTELTENT

(Op het Kasteeldomein aan achterkant van het kasteel)

NATUURVERTELLINGEN

Els van Praet vertelt natuurverhalen voor jong en oud over dieren, telkens op het uur 13u, 14u, 15u en 16u.

Waarom wordt een mens ouder dan een hond? Hoe komt het dat er een vogeltrek is? Is een houtworm in staat om een feestje te bouwen? Zal de dwerg-eend ooit vergeten dat ze kwaad is op de kraanvogel? Kom luisteren en laaf je nieuwsgierigheid. (duur vertellingen 35 minuten)

Je hoeft je vooraf niet in te schrijven, maar wel liefst 10 minuten voor de start van het verhaal aanmelden bij het infopunt met aantal personen dat je komt.

12u00 – 16u00: AAN KASTEELVIJVER

'Op ontdekking van het leven in en om het water'(met de Water-demo-koffer)

Doorlopend kan je bij Kristine Wuyts, vrijwilliger en PIME-gids, terecht om waterdiertjes te zoeken in de vijver en deze te determineren. Met schepnetjes gaan kinderen (en volwassenen) op zoek naar leven onder water. Met behulp van determineerkaarten kan je dan de naam van de diertjes opzoeken. Er wordt gewerkt met o.m. de uitleenbare veldkoffer 'WATER', die leerkrachten en gidsen (gratis) kunnen ontlenen bij de provincie.

11u00 – 18u00: BEZOEKERSMARKT (enkel op zondag)
Info-standen doorlopend met op achtergrond folkmuziek 'Mclarsj'

Buiten op het kasteeldomein kan je op zondag terecht op de bezoekersmarkten snuiter je tussen de vele infostanden (*) rond met een vleugje folkmuziek.

Infostand van Bosgroep, VELT – afdeling Groot Ranst, imkervereniging 'Liefhebbers van 't Zoet', Natuurpunt afdeling Schijnavallei; Provinciale infostand natuur, water en water-landschap, Natuur Milieu Educatie -EDO netwerk in de provincie Antwerpen, Heemkundige Kring 'De Brakken', Vlaamse Vereniging voor Entomologie (VVE), Koninklijke Antwerpse Vereniging voor Entomologie (KAVE), Vogelbescherming Vlaanderen en Opvangcentrum (VOC) en Fort van Oelegem (werkgroep van Natuur 2000)

Infostand Bosgroepen Antwerpen - Zuid

Op deze infostand kom je meer te weten over wat een bosgroep is, wat we doen en waarmee we bosteigenaren kunnen helpen. Verder kom je hier ook alles te weten over duurzaam en rendabel bosbeheer. Voor de kinderen is er animatie om op een leuke manier bij te leren over bos (puzzel, voeldozen en quizje). Als bosteigenaar, houtkoper/exploitant of geïnteresseerde bosgebruiker kan je je ook vrijblijvend registreren voor een mogelijke samenwerking in de toekomst.

Meer info: www.bosgroepen.be

Provinciale infostand rond natuur, water en landschap

(met o.m. natuurquizje rond 'boombrug')

Op deze infostand verneem je alles over de werking van de provincie ikv soorten-, natuur-, water- en landschapsbeleid en uiteraard ook over het Vrieselhof (opmaak nieuw beheerplan). Je kan er meedoen aan een natuurquizje 'Ecoboombbrug' en het stripalbum 'De beestige brug' winnen. Je vindt er ook info over o.m. de eikenprocessierups, exotenproblematiek, ziekte van Lyme, ANKONA-werking, landschapsbeelden biodiversiteit, Provinciale Prioritaire Soorten (PPS). Tevens zijn er verschillende publicaties gratis te verkrijgen o.m. planten- en tuinwijzers, zOOM, ANTenne (ANKONA-tijdschrift). We laten je ook op een interactieve manier kennismaken met het integraal waterbeleid van de provincie. Zo kan je bijvoorbeeld een waterspel spelen of zeldzame 3D-vissen bewonderen. Je kan hier ook een kaartje van de fietsroute-lus (langs de provinciale knooppunten) doorheen de regio Ranst afhalen.

Meer info:

<https://www.provincieantwerpen.be/leefomgeving/natuur-en-landschap.html>

Infostand van het NME-EDO netwerk in de provincie

Deze infostand laat je kennismaken met het NME-EDO netwerk in onze provincie. Dit netwerk is een samenwerking tussen de verschillende educatieve diensten/centra die activiteiten rond natuur en milieu aanbieden aan scholen. Met ons gevarieerd aanbod stimuleren we leerkrachten om met hun klas naar buiten te komen.

Infostand VELT – afdeling Groot Ranst, Natuur in de tuin

Terwijl je kennis maakt met de nieuwe Velt-ploeg van Groot Ranst geven we uitleg over de werking van Velt. Je kan snuisteren in onze boeken en bij een natje en een proevertje een babbel slaan over composteren, zaaien en kweken van groenten, kruiden, siertuinen enz. De jonge bezoekerjes kunnen hun kennis over wat 'leeft - vliegt - kruipt' in de tuin uitproberen. Biodiversiteit en pesticidevrij tuinieren gaan bij Velt hand in hand, ook daar geven we graag meer uitleg over. Tussen 11u en 14u hebben we een klein aanbod van DE ECO-SMOS.

Info: www.velt.be en info.ranst@velt.be

Infostand imkervereniging Ranst 'Liefhebbers van 't Zoet'

Op 17 maart 1912 werd te Broechem een imkersvereniging opgericht onder de naam "De Liefhebbers van 't zoet". Dit is al 100 jaar geleden en in de loop der jaren is er natuurlijk veel veranderd. Vroeger werd er met strokorven gewerkt en moest men de ramen uitbreken om de honing te vergaren. Nu imkert men volledig anders. In 2008 werd de vereniging omgevormd tot een vzw en telt ze een 120-tal leden. Hierdoor zijn ze eveneens aangesloten zijn bij A.V.I.B. , de Antwerpse Vereniging voor Imkersbelangen. Op de infostand kom je alles te weten over (het nut van) de honingbijen en de bijenproblematiek.

Meer info: <http://www.deliefhebbersvantzoet.be>

Infostand Natuurpunt-afdeling 'Schijnvallei'

Natuurpunt is met haar meer dan 100.000 leden in Vlaanderen één van de grotere middenveld-organisaties in Vlaanderen. De vrijwilligers-vereniging 'Schijnvallei' doet aan natuurbeheer-en educatie in deze regio: 's Gravenwezel, Schilde, Oelegem, Ranst, Wommelgem, Borsbeek, Borgerhout, Deurne en Wijnegem. Deze afdeling heeft ook verschillende werkgroepen en beheert (ca. 80 ha) in de verschillende natuurgebieden: Het Veer, Beemdkaat, De Pont, Rundvoort, Zevenbergenbos, Fort van Borsbeek en vleermuizenobjecten.

Meer info: www.natuurpuntschijnvallei.be

Infostand Heemkundige Kring 'De Brakken'

Ze zijn een culturele vereniging van Oelegem, aangesloten bij de Gemeentelijke Documentatieraad Ranst en hun doelpubliek is zowel jongeren, volwassenen als ouderen. Meestal vinden hun activiteiten plaats in de Stenen Molen van Oelegem aan de Kerkhoflei. Voor al je specifieke vragen over (im)materieel erfgoed in Ranst, kan je terecht bij de infostand van deze vereniging.

Meer info: <http://www.debrakken.be>

Infostand Vlaamse Vereniging voor Entomologie (VVE)

Op deze infostand verneem je alles over de werking van deze insecten-vereniging. Er is een insectenspel voorzien voor kinderen tot 12 jaar, een boekenstand met te verkopen boeken, een overzichtsverzameling van het insectenrijk en folders over het bestuderen van insecten.

De Vlaamse Vereniging voor Entomologie is een wetenschappelijke vereniging voor de studie van insecten. Het lidmaatschap staat open voor alle entomologen. Hun gewone bijeenkomsten hebben maandelijks plaats in het Vrieselhof.

Meer info: <http://www.phegea.org>

Infostand Koninklijke Antwerpse Vereniging voor Entomologie (KAVE)

Educatieve en informatieve stand van deze entomologische vereniging vind je op de bezoekersmarkt terug met een fototentoonstelling van de werkgroep 'Hymenoptera': hommels, bijen en wespen, een kleurwedstrijd voor de kinderen.

De leden van de vereniging zijn door de natuur geboeid en verdiepen zich in de studie van alle mogelijke soorten gelede dieren of arthropoda zoals: hommels, kevers, krekels, libellen, mieren, motten, oorwormen, spinnen, springstaarten, sprinkhanen, vlinders, vliegen, wandelende takken, wantsen, wespen, zweefvliegen en noem maar op. Ze vergaderen ca. 2 maal per maand in het Vrieselhof.

Meer info: <http://www.kavevzw.be>

Infostand Vogelbescherming Vlaanderen en Vogelopvangcentra (VOC van Brasschaat/Kapellen)

Alles over de werking van de deze verenigingen verneem je op hun infostand. Als Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren staan wij in voor de opvang en revalidatie van wilde dieren in nood.

Meer info: <http://www.vocbrasschaatkapellen.be/>

'Fort van Oelegem'

In het kader van de fortengordel-evenement kan je vanaf 10u00 (tot 17u00) meedoen aan korte begeleide rondleidingen georganiseerd door de werkgroep 'Fort van Oelegem (Natuur 2000)

Meer info: www.fortengordel.be > Fort Oelegem.

Hobokense muziekband 'Mclarsj'

Als achtergrond een streepje 'free art' muziek (mix pure singer-songwriter tot folkrock) luisteren van de band 'Mclarsj'.

Samenstelling band: Bert van Acker (basgitaar), Mireille Williame (zang), Resi Pansaerts (dwarsfluit) Michel Clarijs, Yolande Williame (klarinet) en Alexander Taeymans (klarinet/elektrische muziek).

<https://www.facebook.com/Mclarsj-185289151483302>

Natura 2000 en LIFE: 25 jaar jong! De natuur is jarig ...ook dit weekend van 20-21 mei

Het LIFE BNIP project-team organiseert dat weekend deze speciale verjaardag met heel wat activiteiten om deze viering in de bloemetjes te zetten. Ter gelegenheid van deze dag zullen er meer dan 25 activiteiten plaatsvinden, verspreid over heel België. Activiteiten zie <http://life-bnip.be/nl/de-natuur-is-jarig/>

De activiteiten zijn onder te verdelen in vier categorieën, zo is er voor elk wat wils. De 'foodies' komen aan hun trekken bij de activiteiten met een culinaire twist, bijvoorbeeld picknicks in een prachtig natuurgebied. De jongste ontdekkingsreizigers kunnen op een heuse safari gaan. Deze zijn gericht op kids, maar ook gegidste soortenwandelingen zullen plaatsvinden voor de volwassenen. Wie benieuwd is om eens een kijkje achter de schermen te nemen, kan terecht bij verschillende LIFE projecten. Sportieve activiteiten, zoals wandelingen, fietstochten én zelfs een unieke meditatie- sessie in Europese topnatuur ... komen ook aan bod.

Het provinciaal Natuurfeest in Vrieselhof (Ranst) maakt onderdeel van uit dit feest; ook al omdat het gedeeltelijk in Natura 2000-gebied ligt.

